

Uppsökande munhälsobedömning och nödvändig tandvård

Munhälsan försummas ofta hos personer med demenssjukdom som bor kvar i det egna hemmet. Detta kan leda till omfattande problem med karies och infektioner och svårigheter att äta.

Den som har stora omvårdnadsbehov har rätt till årlig uppsökande kostnadsfri munhälsobedömning och till nödvändig tandvård för sjukvårdsavgift.

Det gäller

om man har ett stort och långvarigt behov av omvårdnad och man

- bor i särskilda boendeformer för service och omvårdnad, till exempel sjukhem, äldreboende eller gruppboenden
- får omfattande hälso- och sjukvård i det egna hemmet
- bor i egen bostad men har mycket stora behov av vård och omsorg
- har en omfattande psykisk funktionsnedsättning
- har en funktionsnedsättning och omfattas av lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS)

Syftet är att i god tid förhindra att stora munhälsoproblem uppstår hos den som själv inte har förmågan att söka tandvård och sköta sin munhygien.

Det krävs ett intyg för att få den här hjälpen. Vem som bedömer behovet och skriver ansökan varierar beroende på exempelvis om man bor kvar i hemmet eller på ett särskilt boende.

Bedöma omvårdnadsbehovet, inte munhälsan

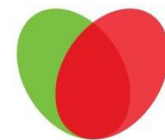
Biståndshandläggaren skriver ett intygsunderlag när det gäller den som bor hemma och har stort omvårdnadsbehov. Det är sedan landstinget som utfärdar intyget om tandvårdsstöd.

Observera att det inte är tandvårdsbehovet som biståndshandläggaren ska bedöma. Det är omvårdnadsbehovet som avgör rätten till intyg.

Som omfattande omvårdnadsbehov räknas tillsyn minst tre gånger per dag plus nattetid. När så omfattande insatser beviljats bör alltså även intygsunderlag för tandvårdsstöd skrivas. Det gäller även när anhöriga svarar för vissa delar av insatserna. Alla omvårdnadsinsatser behöver således inte utföras av hemtjänstpersonal. Det är det totala omvårdnadsbehovet som avgör.

Om en anhörig är ensam vårdare kan hon eller han själv kontakta tandvårdsenheten för tandvård i sitt landsting.

Den som beviljats tandvårdsstöd får ett intyg per post, som regel i form av ett kort.

Det berättigar till två förmåner, som är oberoende av varandra.

Munhälsobedömning

Den ena förmånen innebär rätt till årlig, kostnadsfri munhälsobedömning, som regel av en tandhygienist. Den görs i det egna hemmet eller på ett boende.

Anhörig eller omsorgspersonal ska vara närvarande. Detta eftersom syftet är att den som gör bedömningen också ska ge goda råd och instruktioner om hur munnen och tänderna bör skötas. Vid bedömningen avgörs också om det krävs en mer utvidgad undersökning.

Den enskilde kan tacka ja eller nej till den här munhälsobedömningen, men inte välja vem som ska utföra den eftersom detta styrs av upphandling.

Nödvändig tandvård

Intyget ger också rätt till nödvändig tandvård för samma avgift som för sjukvård. Avgiften får räknas samman med andra avgifter för hälso- och sjukvård och ingår därmed i sjukvårdens högkostnadsskydd.

Man har själv rätt att välja tandläkare/tandhygienist, det kan vara inom folktandvården eller en privat mottagning.

Tandläkare/tandhygienist avgör vilken behandling som är nödvändig. När det gäller mer avancerade och kostsamma behandlingar gör tandläkaren en förhandsbedömning. Beslut tas sedan av landstinget.

Exakt vad nödvändig tandvård innebär kan variera något mellan landstingen. Men det ska vara sådan tandvård som höjer livskvaliteten, exempelvis så att man kan tugga och äta bättre och slipper smärtor i munnen.